

VNS 6/2020 vp
Suojelupäällikkö Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kirjallinen asiantuntijalausunto
YmV 15.1.2021

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on pohdittu sekä koronan jälkeisen elpymisen että pitempiaikaisen kestävän kasvun kehittämistä.

EUn ja Suomen ympäristötavoitteissa on tärkeää kasvun kestävyuden varmistaminen. Se on kuitenkin Suomen kaltaisessa jälkiteollisessa palvelu- ja tietoyhteiskunnassa mahdollinen tehtävä (mm. TKI, digitalisaatio, uusiutuva energia sekä energia- ja materiaalitehokkuus). Näitä asioita tälläkin ohjelmalla voidaan tehostaa.

Rahoitus

Ohjelman rahoitussuunnitelmassa on aivan oikein painotettu vihreää siirtymää. Yleisestikin pyritään välttämään ympäristölle haitallisia tukia (myös uusi *do not significant harm* -periaate). Käytännön rahoitustyössä näiden tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa ovat avainasemassa vaikutusten arvioinnit. Apuna voitaisiin hyödyntää myös kansalaisten osallistumista (esimerkiksi maakunnalliset yva-ryhmät hankkeiden arvioimiseen).

Huomattakoon, että kun kokeilujen yhteydessä puhutaan säätelyn kehittämisestä (s. 27), esimerkiksi ympäristönsuojelulaissa on jo kokeiluja koskeva pykälä (31 §).

Vihreän siirtymän rahoituksessa korostuu puhdas energia. Vetytaloudessa ratkaisevaa on se millä se tuotetaan. Siinä tuulivoiman lisäksi aurinkoenergia kannattaa mainita.

Mitä oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon tulee, sillä ei voi tukea muutakaan turvetuotantoa. Se olisi haitallinen tuki ja ristiriidassa *do not significant harm* -periaatteen vastaista. Sitä vastoin JTF-rahoilla voi tukea kestävämpiin turvevapaisiin vaihtoehtoihin siirtymistä.

Luonnonvarojen tase

Kestävyudessa tärkeintä on luonnonvarojen ylikulutuksen lopettaminen. Tästä ohjelmasta puuttuvat kuitenkin vielä konkreettiset luonnonvarojen kulutuksen prosentuaaliset vähennystavoitteet. Tähän kiinnitti huomiota myös Karhisen ns. kiertotalousryhmä esityksessään 13.1.2021 ”*Uusi suunta – Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi*”.

Sama ajatus tulee ulottaa liikenteeseenkin. Digitalisaatiokin voi vähentää fyysistä matkustamista (esimerkiksi etäkokoukset, kuten nyt koronavuonna opittiin).

Lisätietoja

- suojelupäällikkö Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi